ديـني لاربنوونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکنه اوترتيب: فهيم الله

بسمـ الله الـرحـمـن الـرحـيـم

السلام عليکم قدرمنو لوستونکو!

دغه کتاب چې په ډېر آسانه او عام فهمه ژبه راټول شوی کولی شي ستاسو په علم کې په ډېر کم وخت کی ډېر زيات معلومات اضافه کړي دا چې ژوند ډېر لنډ دي او د مرګ هيڅ پته نه لګي نو بايد چې مونږ اوتاسو خپل ژوند کې کوښښ وکړو چې نيک اعمال زيات کړوخپل ژوند دالله جل جلاله او دالله جل جلاله د رسول صلی الله عليه وسلم په اطاعت کي تېر کړو او هېڅ کله دالله جل جلاله او دالله جل جلاله درسول صلی الله عليه وسلم نافرماني ونه کړو.

زه دغه کتاب ټولو هغه ملګرو او دوستانو ته ډالۍ کووم چې د کتاب سره اشنايي لري او د تر پايه لوستلو دعا ورته له خپل رب څخه غواړم.

يادونه: د دغه کتاب ليکنې اکثره د ځينو معتبرو اسلامي کتابونو لکه (رياض الصالحين) څخه راخيستل شوي او کوښښ شوی چې د بېلابېلو کتابونو څخه مهم موضوعات راټول او ستاسو خدمت ته وړاندې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موضوع: د ډېر سلام اچولو ګټه

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمايلی دي تاسو جنت ته ننوتلي نشي ترڅو چې مومنان نشي اوتاسو مومنان نشي کيدي ترڅو چې يوبل سره محبت او مينه ونکړي ايا تاسو ته يو داسي عمل ونښايم چې هغه کله وکړي نو ستاسو مينځ کې محبت پيداشي هغه په يوبل باندي سلام اچول دي.

صحيح النسائی[۱/۲۷۴]

د عمار بن ياسر رضی الله عنه وينا مبارکه ده دري شيان او صفات دي چا کې چې دا راغلل نو ګويا هغه ايمان حاصل کړ:

(۱)خپل ځان سره انصاف کول

(۲)خلکو باندي ډېر سلام اچول

(۳)د غربيي سره سره الله جل جلاله لاره کې خرچه کول

[مسلم حديث/۵۴]

عبد الله بن عمرو رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يوکس راغلو او پوښتنه يي وکړه چې کوم عمل تولونه بهتره او افضله دي؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې ټولو نه بهتره عمل دا دي چې خلکو باندي خوارک کول او سلام اچول په چا چې پيژني يا يي نه پيژني:

[صحيح البخاری قبل الحديث/۲۸موقف معلق]

- **اخلاق**

حضرت ابو ثعلبه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمائيلي دي چې د قيامت په ورځ به ماته ټولونه عزيز اومحبوب اونزدي خلک هغه وي کوم چې تاسونه زيات خوش اخلاقه وي او د ټولو نه زيات لري اوبدترين خلک به هغه وي کوم چې بد اخلاقه وي. (مشکوات)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابو درداء رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم اوفرمائیل چې دقیامت په ورځ به د مؤمن په ترازو کې د ښه اخلاقو نه زیات درروند هیڅ څیز نه وي.(ابوداؤد)

دیني لارښونه ۲

د حضرت جابر رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله عیله وسلم اوفرمائیل چې په تاسو ټولوکې ماته زیات محبوب او دقیامت په ورځ ماته د ټولو نه نزدې هغه خلک وي د چاچې اخلاق زیات ښه وي.(ترمذي)

د حضرت جابر بن عبدالله رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائیل چې ښه اخلاق د الله جل جلاله د رحمت رسۍ ده چې د یو انسان په پوزه کې وي او دویم طرف یې د فرشتې په لاس کې وي چې هغه فرشتې دغه کس د خیر طرف ته راکاږي او خیر یې جنت بوځي او بد اخلاقي د عذاب رسۍ ده چې د یوکس په پوزه کې وي او دویم طرف یې د شیطان په لاس کې وي چې هغه دغه کس شر طرف ته راکاږي او شر یې دوزخ ته بوځي.(تنبیه الغافلین)

د حضرت عائشة رضی الله عنها نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم اوفرمائیل چې مسلمان د ښو اخلاقو په وجه د هغه سړي درجه حاصلوي څوک چې ټوله شپه عبادت کوي او د ورځې ټوله ورځ روژه وي.(ابودؤد)

د حضرت انس رضی الله عنه فرمایي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم لس کاله خدمت وکړو او په دې دومره موده کې یې ماته اُف قدر هم نه دي ویلي او نه یې راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کار دي ولې نه دي کړي او نه یې راته دا فرمائیلي دي چې دا فلانئ کاردي ولې کړي دي.(بخاري او مسلم)

د انس بن مالک رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم په اعتبار د اخلاقو سره د ټولو خلکو نه غوره ؤو.

(بُخاري اومُسلم)

حضرت نواس بن سمعان رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه د نیکئ او بدي په باره کې پوښتنه وکړه نو وي فرمایل،چې نیکئ ښه اخلاق دي او ګناه هغه ده،چې د هغي نه دي په زړه کې خطره پیداشي او تا ته ښه نه ښکاري،چې د هغي نه دي خلک خبر شي.

(مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمائيل،په مسلمانانوكي د ټولونه زيات د پوره ايمان خاوند هغه كس دي چې د ښه اخلاق ډېر ښه وي او تاسو كي د صفت قابل هغه كس دي،چې د ښځو سره سلوک ښه وي.

دينـى لارښونه

۳

(ترمذى)امام ترمذى رح وايي،چې دا حديث حسن صحيح دي.

حضرت عائشه رضى الله عنها فرمايى چې ما د رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمائيلي اوريدلي دي چې مؤمن بنده د خپلو ښو اخلاقو په ذريعه د پرله پسي هميشه روژه نيونكي عبادت كونكي نه زياته درجه حصلوي شي.

(ابوداود)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم نه پوښتنه وكړاي شوه،جنت ته په كومو څيزونوسره زيات خلک داخليږي نو نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمائيل،چې د الله تعالىٰ نه ويري او ښو اخلاقو سره او دا پوښتنه تري وكړاي شوه چي اورته په كومو څيزونو سره كوم زيات خلک داخليږي نو نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې د خولي او دعورت په وجه.(ترمذى)

ترمذي رح وايي چې دا حديث حسن صحيح دي.

حضرت عبدالله بن عمروبن عاص رضى الله عنهم وايي چې رسول الله صلى عليه وسلم به قصداً او په خطا دواړو سره څه بده خبره د خولي نه ويستله او نه به يي خوښوله نبى كريم صلى الله عليه وسلم به فرمايل تاسو كي ښه بنيادم هغه دي چې د هغه اخلاق ښه وي.

(بخارى اومسلم)

الله جل جلاله دي مونږ ته توفيق راكړي چې بد اخلاقي له ځانه اوباسو او ښه اخلاق په ځان كي پيداكړو اوالله جل جلاله دي مونږ د نيكو اخلاقو خاوندان جوړكړي چې په دنيا كي د غمونواو لانجو نه بچ ژوند تير كړو او په اخرت كي جنت ته لاړشو.

امين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• تکبر

د حضرت عبدالله رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې هغه کس به جنت نه ځي د چا په زړه کې چې د زري برابر هم تکبر وي.

(مسلم)

حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،چې د چا په زړه کې لږ هم کبر وي،هغه به جنت ته نه داخلیږي بیا یوکس پوښتنه وکړه چې یو سړي دا غواړي،چې لباس یي ښه وي او پیزار یي ښه وي ایا دا هم تکبر کې داخل دي)؟نو نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل،الله تعالی خایسته دي اوخایسته والی اوپاکوالي خوښوي او دا کبر نه دي کبر دي ته وایي چې د ځان لویي ګڼړو په وجه د حق نه انکار وکړي او نور خلک سپک او ذلیل ګڼړي.

(مسلم)

(یعني حق نه منل او حق ویونکي خلک سپک ګڼل)

رسول الله صلی الله عیله وسلم فرمایلي دي چې دري اشخاص داسي دي چې الله جل جلاله به د قیامت په ورځ له هغوي سره خبري نه کوي او رحمت په نظر به ورته نه ګوري او هغوي لپاره دردناک غذاب دي ۱ـ زناکار بوډا ۲ـ ظالم باچا ۳سرکش متکبر.

(مکاشف القلوب)

حضرت حارثه بن وهب رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي فرمایل اوریدلي دي چې زه تاسو ته ښایم،چې دوزخ کې به کوم کسان وي هلته به تول سرکشه،شومان او کبرجن خلک وي.

(بخاری اومسلم)

د حضرت ابوذر رضی الله عنه روایت دي چې ما رسول الله صلی الله علیه وسلم په موجودګی کې یو سړي سره تیزي خبري وکړي او هغه ته مي اوویل ای د خبشي زویه،رسول الله صلی علیه وسلم زما دا خبره واوریدله نو راته یي وفرمایل ای ابوذره هیڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين ږيرې والا ته په تور ږيرو والا فضليت نشته،حضرت ابوذر رضی الله عنه وايي چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دغو خبرو په اوريدلو سره زه په زمکه وغور ځېدمه او هغه سړي ته مي وويل پاڅه او زما په مخ خپې کيږده.

(مکاشفة القلوب)

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل، چې دري قسمه خلکو سره به د قيامت په ورځ الله تعالی نه خبري او نه به د ګناهونو نه پاکوي او نه به ورته د رحمت په نظر ګوري :-

ديني لاربښونه ـــ ۵

۱ـ بوډا زنا کونکي ۲ـ دروغجن باد شاه ۳ـ کبرجن غريب.

(مسلم)

دا رويت هم د حضرت ابوهريره رضی الله عنه دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل،الله تعالی فرمايلي دي،چې عزت زما لنګ او لويي زما ځادر دي د دي دواړو په باره کې چې څوک ماسره جګړه کوي نو زه به هغه کس په عذاب کې اخته کړم.

(مسلم)

د حضرت سلمه بن اکوع رضی الله عنه نه روايت چې رسول الله صلی الله علیه وفرمايل،چې سړي ځان لوي ګڼړي،تر دي پوري چې هغه به په سرکشانو کې وشميرل شي نو هغه ځه ورته ورسي،کوم چې دغي سرکشو ته ورسيدل. (ترمذ)

امام ترمذی وايي دا حديث حسن دي.

په بنی اسرائيلو يو کس و چې د هغه زياتو ګناهونو په وجه هغه ته د بنی اسرائيلو خليع ويل کيدو چې معنی يی داده(په خپلو ګناهونوسره د بنی اسرائيلو عاجزونکي)يوځل هغه په يو داسي انسان تير شو چې د بنی اسرائيلوعابد و د هغه په سربه وريځو سيوري کوو کله چې هغه ګنهګار عابد وليده نو په زړه کي دا خبره راغله چې زه د بنی اسرائيلو بدترين انسان يم او دا بنی اسرائيلو لوي عابد دي که چرته زه له هغه سره کينم شايد الله جل جلاله په ما رحم وکړي هغه د عابد په خوا کي کيناسته د عابد په زړه کي دا خيال راغي چې زه د بنی اسرائيلو عابد يم او دا د بنی اسرائيلو بدبخت ترين سړي دي دا څنګه له ما سره يو ځاي کيناستيدي شي هغه ته شرم ښکاره شو او هغه ته يي وويل چې له دي ځاي نه پاڅه په دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې الله جل جلاله د بنی اسرائیلو د هغه وخت نبی ته وحې ولیږله چې دغه دواړو ته له نوي عبادت کولو حکم ورکړي ځکه چې ما بدبخت بخښلي دي او د عابد اعمال مي برباد

کړي دي،په دویم روایت کې راغلي دي چې د وریځو تکړه د عابد له سر نه اوچته شوه،د بدبخت په سر باندي یي سیوري اوکړو.

دا دتکبر انجام وو چې عابد تکبر وکړواو خپل ځان یي لوي وګڼلو او هغه کس ته یي په سپک نظروکتل د هغه ټول نیک اعمال برباد اوختم شو.

الله جل جلاله دي مونږ ته توفیق راکړي چې په دغوخبروباندي عمل وکړواوتکبراولوي له ځانه لري کړو.امین.

• د مور اوپلار حقوق

ایت شریف((وَاعْبُدُواْاللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَنًا))(النساء)

ترجمه: عبادت کوئ تاسو د الله جل جلاله او مه شریکوي له ده هیڅ شي او نیکي کوي له موراو پلارسره په نیکي کولو سره.

ابوعبدالرحمٰن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه نه روایت دي چې ما د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه پوښتنه وکړه ـ چې الله تعالی کوم یوعمل ډیر خوښ دي؟ نو وي فرمایل مونځ په خپل وخت کول ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل چې موراو پلار سره ښه سلوک کوه ما عرض اوکړو د دي نه پس کوم یو عمل دي؟ نو وي ویل د الله په لاره کې جهاد کول.

(بخاری ومسلم)

حضرت ابوهریره رضی الله عنه فرمایي چې یو سړي عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله علیه وسلم ماته د ټولونه ښه لایق او حسن سلوک څوک دي؟چې زه ورسره ښه سلوک وکړم)وي فرمایل مور،هغه عرض وکړو بیا څوک؟وي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو څوک؟ ویي فرمایل مور،هغه بیا عرض وکړو بیا څوک؟ویي فرمایل پلار او په یو روایت کې داسي دي(چې د هغه کس د سوال په جواب کې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل ستا مور، ستا مور، ستا مور او بیا د خپل پلار سره ښه سلوک کوه او بیا چې تا ته کوم نزدي خپلوان او عزیزان وي.

(بخاری ومسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسو الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هېڅ يو ځوي هم د خپل پلار احسانونو بدله نشي ورکولي مګر دي سره چې خپل پلار د غلامۍ په حالت کي بيا مومي او احستو سره يي ازاد کړي.

(مسلم)

د حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل په خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،خاور کې دي خړه شي پوزه د هغه کس،دا(الفاظ يي دري ځلي وفرمايل)صحابه کرامو عرض وکړو ای الله جل جلاله رسول الله صلی الله عليه وسلم څوک دي هغه کس)چې د چا په باره کې تاسو بد دوعا کوي ويي فرمايل هغه کس چې د چا مور او پلار دواړه يا يو له دوي نه ژوندي وي او حالت د بوډا والي ته ورسيږي او جنت ته داخل نشي(يعني د دوي خدمت ونکړي او جنت ورته لازم نشي.

(مسلم)

د حضرت ابوامامه رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم ته يو سړي عرض وکړو چې په اولاد باندي د مور او پلار څه څه حق دي ارشاد وشو مور او پلار ستا د پاره جنت هم دي دوزخ هم دي(يعني که ته دوي خوشخاله ساتي نو.دوي ستا د پاره جنت دي او که سرکشي تري اختيار کړي نو ستا د پاره جهنم دي.

(ابن ماجه)

عبدالله بن عمروبن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې يو سړي د نبي کريم صلی الله عليه وسلم خدمت ته راغي او وي ويل چې زه تا سره په هجرت او جهاد باندي بيعت کوم چې د هغي دا اجر اُميد د الله تعالی نه کوم نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا ستا مور او پلار کې يو کس ژوندي شته؟هغه وويل،هو دواړه ژوندي دي نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل آيا د الله تعالی نه د ثواب اُميد لري هغه وويل هو بيا نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل مور او پلار ته واپس لاړ شه او د هغوي خدمت وکړه.

(بخاری مسلم)

د بخاری او مسلم په بل روايت کې داسې راغلي دي چې يو کس نبی کريم صلی عليه وسلم ته راغي او جهاد کې د شريک کيدو اجزت وغښتلو نبی کريم صلی الله عليه وسلم پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چي ستا مور اوپلار ژوندي دي؟هغه وويل هو نبی کريم صلی الله عيله وسلم وفرمايل د هغوي خدمت کول ستا جهاد دي.

اسماء بنت ابوبکر رضی الله عنها نه روايت دي چي زما يوه مشرکه مور وه چي ماله د څه خواهش د پاره مکي نه مديني ته راغلي وه د رسول الله صلی الله عليه وسلم په زمانه کي نو زه د رسول الله صلی الله عليه وسلم خدمت ته خاضره شوم او عرض مي وکړ چي زما مور

څه غښتلو د پاره راغلي ده آيا زه د هغي سره ښه سلوک کولاي شم نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل هو هغي سره خپلولي وپاله.

(بخاری مسلم)

حضرت ابن عباس رضی الله عنه نه روايت دي چي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل هرڅوک چي سبا کړي په داسي حال کي چي د الله جل جلاله د رضا د پاره د مور او پلار تابعداروي(يعني د الله جل جلاله د حکم مطابق د مور او پلار تابعدار وي نو د جنت دروازي ده دپاره خلاصي کړي شي که چري يو کس نافرمان وي (د وور يا د پلار)نو يوه دروازه د جهنم خلاصه کړي شي او هر څوک د دوي نافرماني کي سبا کړي نو د دوزخ دروازي د ده

دينی لاربښونه ۸

د پاره خلاصي کړي شي،که چري په مور او پلار کي د يو کس نافرمانی کي سبا کړي نو د(جهنم)يوه دروازه د ده د پاره خلاصه کړي شي.

يو صحابی عرض وکړو ای د الله رسول صلی الله عليه وسلم که چري هغوي ظلم کوي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي،که چري دوي ظلم کوي.

(بهيقي)

تشريخ:د دي حديث نه د مور او پلار د ادب او اطاعت ډيراهميت معلوميږي مګر دومره ځان پوهول په کار دي چي د مور او پلار هر هغه حکم چي دونياوي امورو سره تعلق لري نو د مور او بلار حکم لازم دي مګر دا خبره بيله ده چي يوه خبره د صلاح مشوري وي او د موراو پلار د حبري متبادل د هغوي په رضا رعبت وي ببا جايز دي او بله خبره دا ده چي هر هغه خبره چي دين سره تعلق لري نو هغي کي به د دين شرعي پابند وسئ اګر که مور او پلار دي نا راضه هم وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت عباس رصى الله عنه نه روايت دي چي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې هر يو فرمانبردار بچي چې د مور او پلار (مخ ته)د محبت په نظر وګوري نو د دي په بدل کې ورته الله جل جلاله د قبول شوي(نفلي)حج ثواب په عمل نامه کې ليکي صحابه کرامو رضى الله عنهم عرض وکړ که يو سړي سل(۱۰۰) کرته وګوري دا خو اسان کار دي ويي فرمايل هو ځکه چې الله جل جلاله ډېر لوي او پاکيزه دي (يعني د الله جل جلاله خزاني پر او معموري دي په ورکولو نه کمېږي.

(بهيقي)

واقعه: يوه ورځ حسن بصري رحمته الله عليه په بيت الله کې طواف کولو يو سړي يې وليده چې د هغه په اوږو يو کيجاوه وه د بيت الله مبارک نه بي يي طوافونه کول حسن بصري

رحمته الله عليه ورته وويل اى وروره دا کيجاوه په څمکه باندي کېږده او بيا د بيت الله مبارک طواف کوه دغه سړي ورته وويل چې اى د مسلمانانو امامه دي کيجاوه کي زما مور ده چې دا اووم(۷)کال دي چې زه خپله مور د شام نه په دي کيجاوه کې راولمه او د خج ټول ارکان پوره کوم او دوي په دي کجياوه کي ناسته وي.

اى د مسلمانانو امامه!ايا ما د خپل مور حق ادا کړو حسن بصري رحمته الله عليه ورته وفرمايل چې اى وروره که ته خپله مور په دي کيجاوه کي د دنيا اخر ګوټ نه راولي او د خج ټول ارکان ورباندي اداکړي نو ته د خپل مور هغه يو حق هم ادا نکړي چې ته د خپلي مور په خيته کې يو خل اوړيدلي يي(يعني هغه خق چې چاته د مور په خيته کې يومنټ تېر کړي دي

دينى لاربنونه ـــ۹

ځکه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي چې جنت د مور او پلار د قدمونو لاندي دي که تا نه مور او پلار راضي وي نو جنت ته به لاړشي او که راضي نوي نو جنت ته نشي تللي.

• د زوي په پلار باندي حقوق

د حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله على وسلم وفرمايل چې په موراو پلار باندي د اولاد دري حقونه دي.

۱)کله چې هغه پيداشي د هغه د پاره ښه نوم ابښودل.

۲)کله چې عقل مند شي نو هغوي ته د قرانکريم تعليم ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳)کله چي د واده عمر ته ورسیږي(یعني د پنځلسو(۱۵)کالو چي شي نو واده ورته وکړي.

(تنبیه الغافلین)

په یو حدیث کي ذکر دي چي رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چي ببشکه په جنت کي یوه د روازه چي د هغه نوم (باب الفرح)دي،دي ته به هېڅوک نه داخلیږي مګر هغه کس چي خپل اولاد خوشخاله ساتلي وي ځکه چي روایت دي چا چي د خپل اولاد اکرام وکړو نو الله جل جلاله به یي جنت کي اکرام وکړي رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي چي تاسو محبت وکړي خپل اولاد سره ځکه چي محبت د اولاد پرده ده،د اورنه،یعني دوزخ ته به نه ځي)او خوارک هغوي سره خلاصي دي داور نه او د هغوي اکرام کول تېردل دي د پل صراط نه.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چي یوڅو څیزونه د انسان د خوشبختی علامات دي

۱.چا چي جومات جوړ کړ،د هغي اجر به ورته مېلاوېږي تر څوچي یوکس هم پکښي مونځ کوي.

۲.چا چي نهر جاري کړو تر څو چي په هغي کي اوبه جاري وي او خلک یي تري څکي نو هغه ته به اجر مېلاویږي.

۳.چا چي خایسته قران ولیکلو تر څو چي دا ویل کیږي هغه ته به اجر مېلاویږي.

۴.چا چي د اوبو د حصول د پاره چینه ویستله نو تر څو چي وي هغه ته به اجر مېلاویږي.

۵.چا چي یو بوټي نال کړ نو تر څو چي حلک او مرغان ترینه میوه خوري یا د سیوري نه یي ګټه اخلي هغه ته به اجر مېلاویږي.

۶.چا چي اولاد صالح(یعني نېک اوعمله اولاد)پریښودل چي هغه د پاره د هغه نه ورسته د مغفرت دعا کوي یعني کله اولاد نېک وي پلار ورته قران او علم زده کړي وي نو د هغه پلار ته به اجر مېلاویږي او د اولاد په اجر کي به هېڅ کمي نه راځي او.کله چي پلار اولاد ته د قران تعلیم ور نه نکړي او.هغه ته یي د فاسقانو اوښودله نو د هغه وبال د هغه پلار باندي وي او د اولاد په اوبال کي به هېڅ کمي نه کیږي (یعني کوم اولاد چي د پلار د لاسه بي دینه عادت شوي وي نو اولاد چي څه ګناه کوي دومره به د پلار وي او د اولاد په ګناه کي به هېڅ کمي نوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د ګاونډي حق او هغه سره ښه چلند کول

۱۲۲ـ قَالَ اللهُ تَعَالیٰ:«وَاعْبُدُوا اللهَ وَلَا تُشْرِکُوْا بِهٖ شَیْئًا وَّبِالْوَالِدَیْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِی الْقُرْبٰی وَالْیَتٰمٰی وَالْمَسٰکِیْنِ وَالْجارِذِی الْقُرْبٰی وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَلصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِیْلِ وَمَا مَلَکَتْ اَیْمَانُکُمْ»

ترجمه: د الله تعالی عبادت کوي هغه سره څوک شريک مه جوړوي مور او پلار سره نزدي رشته دارانو سره،يتمانو سره،مسکينانو سره،نزدي او لري ګاونډيانو سره، مجلس کې ناستو ياستو خلکو سره مسافرو سره او کوم چې ستا ملکيت کې دي هغوي ټولو سره د نيکي او اخسان سلوک کوې.(پ' نساء)

حضرت ابن عمر رضی الله عنه او حضرت عايشه رضی الله عنها نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چې جبرائيل عليه السلام ما ته هميشه د ګاونډي سره د ښه سلکوک نصيحت کولو تردي چې ما ته داسي ښکاره شوه چې شايد ګاونډي به ميراث کې شريک کړي شي.

(بخاری او مسلم)

د حضرت حسن بصري رحمته الله عليه نه مروي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه پو ښتنه وکړاي شوه چې ای د الله رسوله صلی الله عليه وسلم د ګاونډي په زموږ څه حق دي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې لس حقوق دي.

۱.که هغه له تا نه قرض اوغواړي نو هغه ته قرض ورکړه.

۲.که تا راوبلي نو جواب ورکړه يعني د هغه خبره ومنه.

۳.که مريض شو نو پوښتني ته يي ورشه.

۴.که ستا نه مرسته يا مدد وغواړي نو مدد يي وکړه.

۵.که څه مصيبت ورته ورسي نو تسلي ورته ورکړه.

۶.که څه ښېګړنه ورته حاصل شي نو مبارکي ورته ورکړه.

۷.که مړ شي نو په جنازه يي کې شريک شه.

۸.که هغه نوي د هغه د کور او مال حفاظت وکړه.

۹.ته خپل پوخ شوي څيز سره هغه ته تکليف مه رسوه،مګر دا چې ته د هغې نه څه هديه کړي يعني د غه پوخ شوي څيزونه څه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰.خپل عمارات(يعني كور)هغه طرف ته مه اوړدوه مګر د هغه رضا مندی د پاره كه د هغه رضا وي بيا خيردي.

(الطبراني)

ابوذر غفارى رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل ای ابوذره!كله چې ښوروا پخوي،نو اوبه په كې زياتي واچوه ـ او د خپل ګاونډي پکښي خيال ساته.

(مسلم)

ابوذررضی الله عنه نه بل روايت كې داسي عمل راغلي دي چې ما ته خپل خليل (ملګري)داسي وصيت او هدايت هم وفرمائيلو چې كله ښوروا پخوي ـ نو اوبه په كې زياتي واچوه بيا د ګاونډي د كور خيال ساتلو سره په مناسب اندازه كې هغوي ته هم ولېږه.

ابو هريره رضی الله عنه نه روايت دي ـ چې نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي دي قسم وي هغه مؤمن نه دي ـ په الله مي د قسم وي هغه مؤمن ندي ـ صحابه رضی الله عنهم عرض وكړو كوم سړي مؤمن نه دي؟نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل ـ چې د هغه د شر او فساد نه د هغه ګاونډي په امن او خفاظت كې نه وي.

(بخارى اومسلم)

حضرت عائشه رضی الله عنها فرمايي چې ما د رسول الله صلی لله عليه وسلم نه پوښتنه وكړه چې زما دوه ګاونډيان دي دي كې كوم يو ته زه هديه وركړم؟نو نبی كريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې د چا د كور دروازه نزدي وي.

(بخارى)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې الله جل جلاله ته هغه خلک خوښ دي چې خپلو ملګرو سره ښه وي ـ

او الله جل جلاله ته هغه ګاونډي خوښ دي چې خپلو ګاونډيانو سره ښه وي.

(ترمذی)

ترمذی وايي چې دا حديث حسن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• وعده پوره کول

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې منافق دري خبرو نه پژندلي شي -

۱.کله چې خبره کوي،نو دروغ وايي -

۲.کله چې وعده وکړي،نو نه يي پوره کوي -

۳.کله چې ورسره امنت کېښودل شي،نو په هغي کې خيانت کوي.

(بخاري اومسلم)

او د مسلم په يو روايت کې داسې هم شته چې اګر چې روژه ساتي مونځ کوي اخپل ځان مسلمان ګڼړي.

حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې په چا کې دا څلور خبري جمعه شي،هغه پوره منافق دي - او چا کې چې د دي څلور خويونو نه يو هم راشي نو پوشه چې د منافق يو خوي د سړي کې ځای ونيولو- ترڅو يي چې هغه خوي پريښي نوي -

۱.کله چې ورته امانت وسپاري نو هغه کې خيانت کوي -

۲.کله چې خبره کوي نو دروغ وايي -

۳. کله وعده وکړي نو دهغي خلاف ورزي کوي -

۴.او کله چې جنګ کوي نوکنځل کوي.

(بخاري اومسلم)

حصرت جابر رضی الله عنه نه روايت دي چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې کله د بحرين نه مال راشي نو زه به تا له دومره،دومره،دومره او دومره درکوم مګر د نبی کريم صلی الله عليه وسلم د مرګ پوري هغه مال را نغلو او کله چې د بحرين نه مال راغي،ابوبکررضی الله عنه حکم جاري کړ چې اواز دي ولګولي شي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په ذمه چې د چا څه قرضه وي يا يي چا سره وده کړي وي،نو هغه دي راشي او خپل حق دي واخلي نو زه د ابوبکر رضی الله عنه په خدمت کې خاضر شوم او ومي ويل چې ما ته رسول الله صلی الله عليه وسلم داسي داسي فرمايلي وو نو هغوئ يو لپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مال را کړ- چې ما وشمارلي نو پنځه سوه (۵۰۰)درهمه وو- ابوبکر رضی الله عنه وو ویل،چې د دي نه په دوه چنده نور هم وا خله.

(بخاري اومسلم)

• صبر

۷ـقَالَ اللّٰهُ تَعَالَ((یٰاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا ا صْبِرُوا وصَابِرُوْا))

۷**ترجمه:**الله تعالی ارشاد دي چې ای ایمان والو!په خپله هم صبر کوي – او مقابله کې هم صبرکوي.

(سورة اٰل عمران پ ۴ آیة۲۰۰)

ابویحیٰ صهیب بن سنان رضی الله عنهم نه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د مؤمن معامله ډیره عجیبه ده چې د هغه ټول کارونه هغه د پاره د رحمت او خیر سبب دي او دا صفت پغیر د مؤمن نه بل چا ته نه نصیب کیږي ګوري چې که هغه ته

کله څه خوشخالي ورسیږي نو د الله تعالی شکر اوباسي او د شکر ادا کولو په وجه هغه ته ثواب او نیکي میلاویږي او که هغه ته څه تکلیف او غم ورسیږي نوپه هغي باندي صبر کوي داهم د هغه دپاره بنیګړه ده.

(مسلم)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم خادم ابوزید اسامه بن حارث رضی الله عنه بیان کوي چې موږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم په خدمت کې خاضر وود یوي لور د طرفه یي پیغام او خبر راغي چې زما دزوي اخري سلګي دي تاسو لږ غوندي راشي نبی کریم صلی الله علیه وسلم جواب کې سلام وراولیږلو او وي ویل چې الله واخسته هغه د هغه وو او کوم چې هغه در کړي ووهغه هم د هغه دي او الله تعالی د هر یو څیز وخت مکرر کړي دي بس اوس صبر کوه او د الله تعالی د ثواب امید ساته لور یي بیا خبر ورا ولیږلو او قسم یي ورکړو چې تاسو

ضرر راشي بس رسول الله صلی الله علیه وسلم د مجلس نه پاڅیده او د هغوي سره سعد بن عبادت،معاذ بن جبل رض ،أُبی بن کعب رص،زید بن ثابت رض،او یو څو صحابه نور هم لاړو او ماشوم نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته راوړل شواو نبی کریم صلی الله علیه وسلم هغه ماشوم خپله غیږ واچولو او دهغه روح په وتلو وواوبي ارمه وو په دي حالت لیدو سره نبی کریم صلی الله علیه وسلم د سترګونه اوښکې رواني شوي حضرت سعد رض چې د نبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

كريم صلى الله عليه وسلم ستركو نه بهيدلى اوښكي وليدلي نو عرض يي وكړ يا رسول الله صلى الله عليه وسلم تاسو هم ژاړي نو وي يي فرمايل چې زړه نرم كيدل دا الله تعالى په خپلو بنده ګانو باندي رحمت دي.

په يو بل روايت كي داسي دي چي الله جل جلاله چي چاته خوښه شي د خپلوبنده ګانونه،نو دهغه په زړه كې رحم پيداكيږي او الله تعالى هم په خپلو رحم دله او نرم زړو باندي رحم كوي.

(بخارى مسلم)

حضرت ابو هريره رضى الله عنه روايت كوي چي نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چي الله تعالى فرمايي چې كله زه خپل بنده مؤمن نه د دنيا څه خوښ كړي شوي څيز واخلم او هغه پري صبر وكړي،نو هغه د پاره ما سره بغير د جنت نه بل څه نشته.

(بخارى)

حضرت عائشه رضى الله عنها فرمايي،چې ما د رسول الله صلى الله عليه وسلم نه د طاغون په باركي پوښتنه وكړه نو وي فرمايل چي دا يو عذاب وو چې الله تعالى چې په چا نازلول غوښتل نو نازلول به يي ليكن الله تعالى د مسلمانانو د پاره رحمت جوړكړي دي نو دي

وجهي نه د الله تعالى يوبنده هم داسي نشته چي د دي مرض د نازليدو په وخت كي د غه ښار كي د صبر سره ايسار شي او د الله تعالى نه د ثواب طمعه لري اودا اوګنړي چي هر څه چي رارسي دا ټول الله تعالى د طرف نه دي داسي بنده ته د الله تعالى د طرف نه د يو شهيد برابر ثواب وركولي شي.

(بخارى)

حصرت ابوعبدالرحمن عبد الله بن مسعود رضى الله عنهم فرمايلي دي چي زما ستركو كي هغه ننداره مخ تت كيږي چي نبى كريم صلى الله عليه وسلم په پيغمبرانو كي د يو پيغمبر ذكر كولو چي خپل كوم هغه اووهلو او په وينو يي رنګ كړو او ويني به يي د خپل مخ نه صفا كولي او دا به يي ويل چي اى الله! زما قوم معاف كړي ځكه چي دوي ناخبره دي او نه پوهيږي.

(بخارى اومسلم)

حضرت ابوسعيدخدرى رضى الله عنه او حضرت اوبوهريره رضى الله عنه د نبى كريم صلى الله عليه وسلم نه ارشاد بيانوي ـ چي نبى كريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چي نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسي مسلمان ته ستوماني،بيماري،خفګان،غـم،تــکليف،تردي چې ازغي يي په خپه کې مات شي مګر دالله جل جلاله به د دي په سبب دده ګناهونه اورژوي.

(بـــخاری اومسلـم)

حضرت مالک بن انس رضی الله عنهم روايت کړي دي چې رسول لله صلی الله عليه وسلم ارشاد وفرمايلو چې کلت چا ته مصيبت يا بيماري ورسي نو د دي په وجه د مرګ نه غوړاي که نن نو دا دي وايي چې ای الله تعالی!که ما ته ژوند ښه وي نو ما ژوندي وساتي ـ او که زما د پاره مرګ ښه وي نو ما ته مرګ راکړي.

(بـخاری اومسلـم)

• د ښځو باره کې د رسول الله صلی الله عيله وسلم ارشادات

قَالَ اللهُ تَعَالٰی:«اَلرِجَالُ قَوّمُوْنَ عَلَی النِسَآءِ بِمَا فَضّلَ اللهُ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ وَّبِمَا اَنْفَقُوْامِنْ اَمْوَالِهِمْ فَا لصّلِحٰتُ قٰنِتٰتُ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللهُ»

ترجمه:الله تعالی فرمايي ـ چې سړي د ښځو انتظار کونکي اوخيال ساتونکي ـ ځکه چې الله تعالی د دوي نه بعضي په بعضي نورو باندي غوره والي ورکړي په سبب د دي چې خپل مالونه خرچ کوي پس نيک بخته ښځه تابعداري کوي او دالله تعالی په خفاظت سره د خاوند په غيري موجودي کي د هغه څيزونو او د فائدو خيال وساتي.

(پ ۵ ' نساء)

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل ښځه چې پنځه وخته مونځ کوي،هغه درمضان شريف رژوي نيسي او د خپل عزت خفاظت اوساتي او د خپل خاوند تابعداري وکړي نو داسي ښځه جنت ته چې په کومه دروازه غواړي داخله دي شي.

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل ای ښځو! ما تاسو دوزخ کې ډيري ليدلي يي،ښځوپو ښتنه وکړه د دي څت وجه ده رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،تاسو لعنت ټولو څيزونو باندي ډيراچوي (يعني لعنت ملامت او ښيري ډيري کوي)او د خاوند ناشکري ډيره کوي او د هغه در کړي شوي څيزنو ډيره بي قدري کوي.

معاذ بن جبل رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل،چې دونيا کې کومه يوه ښځه چې خپل خاوند ته تکليف رسوي نو د جنت حوری هغي ښځي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وايي الله پاک دي تا برباده کړي خپل خاوند مه تنګوه دا خو تا سره يو څو ورځو ميلمه دي او ډېر زربه ستا نه جدا کيدو سره مونږ. له راشي.

(ترمذى)

امام ترمذى رح وايي دا حديث حسن دي.

رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل الله جل جلاله هغه ښځه خوښوي چې خپل خاوند سره محبت او مينه وکړي او دپردي سړي نه خپل خفاظت وکړي.

عبدالله بن عمروبن العاص رضى الله عنهم نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل دُنيا يو سامان دي او د دي سامان يوغوره حصه نيکه او دينداره ښځه ده.

(مسلـم)

دا رويت د ابوهريره رضى الله عنه دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې د هېڅ ښځي د پاره جايز نه ده ـ چې د خاوند په موجودي کي د هغه د اجازت نه بغير (نفلى)روژي ونيسي او نه دا جايز دي چې د خاوند د اجازت نه بغير د هغه کورته د داخليدو د پاره اجازت ورکړي.

(بـخارى اومسلـم)

عبدالله بن عمررضى الله عنهم نه روايت دي چې نبى کريم صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو هر يو کس نګران او ذمه واردي او هر يو کس نه د هغه ما تحتو پوښته کولاي شي ـ بادشاه او حکمران هم ذمه وار دي او سړي هم د خپل اهل ذمن واردي او ښځه هم د خپل خاوند د کور او د اولاد خفاظت کولو او خيال ساتلو ذمه واره ده عرض دا چې تاسو کې هر يوکس نګران او ذمه وار دي او د هر ذمه وارد لاس لاندي چې څومره رعيت وي د هغي په باره کي به تري پوښته کولاي شي.

(بـخارى اومسلـم)

- **توبه**

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي رسول الله صلی الله علیه وسلم نه داسي وفرمایل اوریدلي چې زما دي په الله قسم وي چې په ورځ کې د اویا وو۷۰ځلو نن زیات زه دالله نه معافي غواړم او توبه (هم)اوباسم.

(بخاري)

د رسول الله صلی الله علیه وسلم انصاری خادم حضرت ابی حمزة انس بن مالک رض فرمایلي دي،چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد دي چې د یوکس نه په یوه دشته او.صحراء کې خپل اوښ ورک شوي وي او هغه پیداشي نو دغه کس به څومره خوشخالیږي بس الله تعالی د دي نه هم زیات د خپل بنده توبه ویستلو خوشخالیږي.

(بخاري اومسلـــم)

د مسلم شریف په یو روایت ورسره داهم دي،چې الله پاک په دربار کې د یو بنده توبه او اسغفار کوي نو دالله تعالی خوشخالي په تاسو کې د هغه کس د خوشخالي نه هم زیاته وي چې په ځنګل یا صحراء کې تري نه خپله سورلي ورکه شوي وي چې په هغي د ده د خوراک څکاک سامان بارکړي شوي وي او د ډیر تالاش کولو نه پس ستومانه او نا امیده د یوي اوني لاندي سوری ته ډده شي پس ناڅاپه هغه ډک بارکړي شوي اوښ خوا کې ولاړ ویني نو فورً د هغي رسي اونیسي نو د ډیري خوشخالي او دافکر د وجي نه اووایي چې ای پروردګاره!ته زما بنده او زه ستا رب یم ـ نو دا غلطي د ډیري خوشخالي د وجي نه وشي.

حضرت ابو موسیٰ اشعری رضی الله عنه د نبی کریم صلی الله علیه وسلم نه بیان کړي چې الله تعالی هره شپه خپل لاس مبارک خوره وي چې د ورځې څوک ګناه کونکي د شپي توبه

اوباسي دعه سي هره لاس مبارک خوره وي چې د شپې څوک ګناه کونکي د ورځي توبه اوباسي چې قبوله کړي شي (یعني د قیامت پوري داسي کوي بلکه) تر هغه وخته پوري چې لمر د مغرب نه را اوخیژي.

(مسلـــم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوهريره رضی الله عنه نه روايت دي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم ارشاد فرمايلي دي چې لمر د مغرب طرف نه د راختلو نه مخکي مخکي څوک الله جل جلاله ته د ګناه هونو نه توبه اوباسي نو الله تعلی به يي توبه قبلوي.

(مسلـم)

حضرت ابو عبدالرخمن عبد الله بن عمربن الخطاب نه رايت دي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې د مرګ دا اخري غرغري نه لږ غوندي مخکي الله تعالی د خپل بنده توبه هم قبلوي.

امام ترمذی رح وايي چې داروايت حسن دي -

(ترمذی)

د حضرت ابو سعيد سعد بن مالک بن سنان خدری رض نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي تاسو نه مخکي تېر شوي قومونو کې يو کس يو کم سل ۹۹قتلونه کړي وو او خلکو نه به يي پوښتنه کوله چې د ځمکي په سر چرته يو لوي عالم فاضل شته که نه؟نو خلکو ورته يو راهب وښودلو هغه ورله لاړو او پوښتنه يي تري وکړه چې ما يو کم سل سړي وژلي دي زما د پاره د توبي څه ګونجايش شته؟راهب وويل چې نه نو هغه قاتل هغه راهب هم قتل کړ او سلو کسانو ۱۰۰شميره يي پوره کړه بيا يي پوښتنه وکړه چې د زمکي په سر يو عالم شته؟نو يو عالم ورته چا اوښودلو هغه عالم له لاړو او ورته يي وويل چې ما سل کسان سړي وژلي دي زما د توبي د قبليدو څه صورت شته که نه؟علم ورته وويل چې ولي نشته ستا او د توبي تر منځ هېڅ منع کونکي څيز نشته ته فلانکي ځاي ته لاړشه هلته د الله تعالی څه بندګان دي،چې د الله په عبادت کي مشغول وي ته هم د هغوي سره د الله تعالی په عبادت کي مشغول شه او وطن ته د راګرځيدلو خيال قدري هم په زړه مه ساته(ځکه چې د بد کارانو مرکز دي) هغه سړي په هغه پته روان شو لاره کي روان وو چې مرګ ورته راغي،د رحمت او دعذاب د فرشتو خپل مينځ کي جګړه راغله چې روح به يي څوک قبض

کوي د رحمت فرشتو وويل چې زړه سره توبي ويستلو د پاره او الله تعالی سره د ميني کولو دپاره را روان شوي وو- مګر د عذاب فرشتو وويل چې دي سړي په ژوند کي هېڅ نيکي نده کړي د دي جګړي د فيصلي د پاره يوه فرشته د يو انسان په شکل هغوي ته راغله او هغوي دا ثالث مکرر کړ نو ثالث وويل چې زمکه ناپ کړي کومي زمکي طرف ته چې نزدي وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغي کې شمار کړي ـ چې زمکه ک کړاي شوه،نو نيکانو خلکو طرف ته نزدي وه ـ بس د رحمت ملايکو د هغه روح قبض کړو.

(بــخارى او مسلــم)

صحيح بخارى کې بل روايت دي چې هغي کې نوره هم اضافه شته چې الله تعالى شريري زمکي ته وفرمايل،ته لري او اوړده شه او بهتريني زمکي ته يي حکم ورکړي شو، چې ته لنډه او نزدي شه دي پس د زمکي کچ کولو حکم ورکړي شو نو هغه سړي بهترينو خلکو او زمکي طرف يوه لويشت ته نزدي ووبس الله تعالى د دغه سړي مغفرت او بخښنه وکړه.

حضرت ابن عباس رضى الله عنه او انس بن مالک رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل،چې که د ادم ځوئ(انسان)سره يوت کنده د سرو زرو نه ډکه وي نو بيا به هم د هغه ارمان وي چې داسي دوه نوري هم وي او د انسان خوله صرف خاوره ډکولي شي يعني قبرـ او الله تعالى د هر هغه کس توبه قبلوي چې څوک د هغه دربار کي توبه اوباسي.

(بــخارى اومسلم)

• د مسلمانانوحقوق او په هغوي باندي شفقت اورحم کول

نعمان بن بشير رضى الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي چې د مسلمانانو په خپلو کې يو بل سره مينه کول،يو بل باندي رحم کول او نرمي کول کولو معامله کي داسي مثال دي لکه بدن،چې د بدن په يو اندام باندي د بيماري اثر وي نو ټول بدن باندي د هغې اثروي او هغې ته تبه ولګي.

(بخارى او مسلــم)

جريربن عبدالله رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله هليه وسلم وفرمايل ـ څوک چې خلکو سره د رحم او مهرباني سلوک نه ساتي الله تعالى به په هغه رحم نه کوي.

(بحارى او مسلم)

عبد الله بن عمررضى الله عنهم بيان کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل چې مسلمان دمسلمان ورور دي هغه به نه په هغه زياتي کوي او نه به بې يارومددګار پريږدي کله پوري چې څوک د خپل مسلمان ورور خاجت پوره کولو پسي وځي الله تعلى د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاجتونه پوره کوي او څوک چې د مسلمان ورور نه د دنيا يو تکليف لري نو الله تعالی به د ده نه د قيامت تکليفونه لري کړي او څوک چې يو مسلمان ورور باندي پرده وچه وي نو الله تعالی به د قيامت په ورځ د ده په عيبونو پرده واچوي.

ابو هريره رضی الله عنه بيان کوي چې نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل د يو مسلمان په بل مسلمان باندي پنځه(۵)حقونه دي ـ

۱ـ د سلام جواب ورکول ـ

۲ـ که بيمار وي نو دهغه بيمار پوښتنه کول ـ

۳ـ جنازه کې کې يي شريکيدل يعني مونځ او دفن کيدلو شريکيدل ـ

۴ـ دعوت قبلول ـ

۵ـ د پرنجي جواب ورکول(يرحمک الله ويل که چرته هغه الحمدالله"ويلي وي.

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل چې تاسو کې يو کس هم تر هغه وخته پوري مؤمن کيداي نشي تر څو پوري چې مسلمان ورور دپاره هغه څيز خوښ نکړي کوم چې خپل ځان د پاره خوښوي.

(بخاری اومسلم)

انس بن مالک رضی الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم نه روايت دي د خپل ورور امداد کوي ـ که ظالم وي،او که مظلوم وي يوسړي وويل يارسول الله!د مظلوم خو به امداد وکړم ليکن که ظالم وي نو څنګه يي امداد وکړم؟نبی کريم صلی الله عليه وسلم وفرمايل،هغه د ظلم نه منعه کړه چې هغه د ظلم نه منع کول او بندول هم امداد دي کول دي.

(بخاري)

•غيبت

حضرت ابوهريره رضی الله عنه فرمايي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلي دي چاچې غيبت وکړو په خپل عمر کې يو ځل الله جل جلاله به ورته لس ۱۰عذابونه ورکړي ـ

۱ـ د الله جل جلاله رحمت نه به لري شي ـ

۲ـ فرشتي به ختم کړي د عمل نامي د دنه نيک اعمال د ده ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- په وخت د مرگ کې د ده روح به ډېرپه سختي وځي -

۴- نژدې به شي د دوزخ اورته -

۵- او د جنت نه به لرې شي -

۶- سخت به په دې کس باندې د قبر عذاب -

۷- ختم به کړي شي ثواب د نېک عمل د ده -

۸- ضرر به ورسولو روح د رسول الله صلى الله عليه وسلم ته په قبر کې -

۹- ډېل خالق يې په خپل ځان باندې عوصه کړو-

۱۰- په ورځ د قيامت کې به د حساب کتاب په وخت کې مفلس به راشي(يعنې هېڅ نېک اعمال به ورسره نوي)ځکه چې نېک اعمال به يې په غيبت سره ختم کړي وي.

د على ابن ابى طالب نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه فرمايلي دي چې تاسو غيبت نه ځان وساتي ځکه چې غيبت کولو کې پنځه٥ قسمه عذابونه دي -

۱- دا چې پورته به کړي شي د ده د مخ نه رڼايي د صالحانو-

۲- دعا به يې نه قبليږي -

۳- نېک اعمال به يې نه قبليږي -

۴- په ورځ د قيامت کې مخ به يې شا طرف ته وي -

۵- دي به په اورکې فرعون اوشداد سره هميشه وي.

ابى سعيد خدري رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چې زه په شب معراج کې په يو قوم باندې تېر شوم و هغوي غوښې به پريکيدې او بيا او بيا به هغې نه ډوډۍ جوړيدې بيا به د هغو په خلو کې د ننه کيدې هغوي ته به يې ويلې کيده چې خورې دا خپلې غوښې څنګه چې تاسو په دنيا کې د خپل مسلمان ورور غوښې خوړلې ما د جبرائيل عليه السلام نه پوښتنه وکړه چې دغه کسان څوک دي؟جبرائيل عليه والسلام وفرمايل چې دا ستا د امت غيبت کونکي خلک دي.

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي چې تاسو پوهيږې چې غيبت څه شي دي،صحابوکرامو رضى الله عنهم عرض وکړالله جل جلاله او د هغه رسول ښه پوهيږي)ويې فرمايل غيبت دي ته وايي چې تاسو د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورور مسلمان ذكر كوي په داسي اندازه كې چې كه چري هغه ترې خبر شي نو نه يي خوښوي(يعني چې په كومه خبره مخامخ سړي خفه كيږي او تاسو هغه خبره شا په شا وكړي نو دا غيبت دي صحابه كرامو رضى الله عنهم عرض وكړ اى د الله رسول صلى الله عليه وسلم كه چري خبره چې مونږ يي كوو موجوده وي،ويي فرمايل كه چري هغه غيبت په هغه

ديني لاربښونه ــ ۲۲

كې موجود وي او تاسو يي د هغې په غېر موجود ګۍ كې بيانوي نو داغيبت شو او كه نوي پكې نو بيا تاسو په هغه بوهتان ولګول،بوهتان خو د غيبت نه ډيره زياته ګناه لري.

(رواه مسلم)

- **هر ښه كار په ښي لاس سره كول**

حضرت عائشه رضى الله عنها وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم به خپلو ټولو كارونو كې اودس كولو كې ګومنز وهلو كې څپلۍ په پخو كولو كې ښي لاس او ښي طرف ښوښنول.

(بخارى اومسلم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه راويت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل كله چې تاسو كې څوك څپلي په پخو كول غواړي نو شروع دي ده ښي طرف نه كوي او كله چې څپلي وباسي نو ګس دي اوله وباسي د دي دپتره چې ښۍ اول شي په خپو كولو كې اوپه ويستلو كې اخر شي .

(بخارى اومسلم)

حضرت حفصه رضى الله عنها فرمايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم به خوراك او سكاك او جامواغوستلو كې ښي لاس استعمالولو او نور كارونوكې به ګس لاس استعمالولو.

(ابوداؤد)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه نه روايت دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرامايل كله چې تاسو جامې اغوندي اوكله چې اودس كوي نو ښي طرف نه شرع كوي.

(ترمذى او ابوداؤد)

امام ترمذى رحمة الله عليه وايي،چې داحديث صحيح دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• د لمونځ فضلیت

د حضرت ابوهریره رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به نفل مونځ تردي کولو چې ښپي مبارکې به یي اوپړسېدلي چاتري پوښتنه وکړه چې حضور صلی الله علیه وسلم تاسو ته خو الله جل جلاله د مخکي او وروسته ټولو ګناهونو د معافي زیري درکړي دي نو بیا ولي دومره زیات تکلیف په ځان تېروي نو حضور صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې زه بیاه د الله جل جلاله شکر ویستونکي بنده جوړنه شم.

(شمائل ترمذی)

حضرت عبدالرحمن بن عمر رضی الله عنه فرمایي چې ما درسول الله صلی الله علیه وسلم نه اوریدي دي چا چې د مخوستن مونځ جمع سره وکړو نو نمیه شپه به یي په عبادت کې شمار شي که چیري دي سړي د سحر لمونځ وکړ نو ټوله شپه به یي په عبادت کې شمار شي.

(مسلـــم)

حضرت جابر رضی الله نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل د ټولو نه زیات ثواب د لمانځه هغه چاته میلاویږي چې کور یي د جومات نه لري وي او جومات د لمانځه د پاره د کور نه ځي.

(بخاري مسلم)

د حضرت عمران بن حسین رضی الله عنه نه روایت دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل لمونځ په ولاړه کوي او که د څه عذر د وجه یو سړي نه شي کولي نو بیا دي په ناسته لمونځ کوي او که په ناسته یي هم نشي کولي نو بیادي په ملاسته کوي.

(بخاري)

• الله تعالٰی د رحمت بهانه لټوي

حضرت ابوذر رضی الله عنه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل الله جل جلاله فرمایي کوم سړي چې یوه نیکي کوي هغه ته د هغه د صدق او اخلاص مطابق تر اووه سوه چنده بلکه د دي نه هم زیات ثواب ورکوم،کوم سړي چې څه بدي وکړي نو هغه ته د هغه بدئ برابر سزا ورکوم،کوم سړي چې د اطاعت او فرمانبرداري په ذریعه یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويشت(يعني په کم مقدار سره)زما طرف ته راځي،نو زه يو گز د هغه طرف ته راځم(يعني د هغه توجو او توجهات ډېر زيات په هغه د خپل رحمت دوازي خلاصوم)کوم سړي زما طرف ته يو گز راځي، زه د هغه طرف ته د دواړو لاسونو خورولو برابرورځم،کوم سړي چې زما طرف ته د خپل طرز سره راځي، زه د هغه طرف ته په منډه سره راځم او کوم سړي چې د زمکي برابر برابر هم گناه سره ما سره يو ځاي کيږي،په شرط د دي چې ما سره يي څوک شريک نوي جوړ کړي،يعني په شرک کې مبتلا شوي نه وي که زه وغواړم نو هغه ته به د زمکي برابر مغفرت وکړم.

مسلم.[اخرجه مسلم:۲/۴۷۰]

• ټول گناهونه معاف کيږي

ابو هريره رضى الله عنه وايي چې وفرمايل کوم سړي چې په يوه ورځ کې سل ځله سبحان الله وبحمدهِ اووايي نو د هغه گناهونه ختميږي اگر چې هغه د درياب د زگ برابر وي(يعني هر څمره زيلت ولې نوي.

بخارى مسلم.[اخرجه البخارى:۸/۱۰۷ومسلم:۲/۴۷۲]

توضيح:افضل او اولٰى هم د غه دي چې دا وظيفه سل ځله وويلي شي په مينځ کې فرق نوي ليکن علامه طيبي رحمته الله عليه فرمايي چې دا کلمات د سحر نه واخله تر ماښامه پوري په متفرق توگه باندي هم ويلي شي ټول گناهونه چې معاف کيږي د دي نه صغيره گناهونه مراد دي ځکه چې د کبره د دپاره د توبي ضرورت وي او کباير صعيف کيږي ليکن که ورسره توبه هم وکړي شي نو بيا کباير هم معاف کيږي په دي شرط چې د حقوق العباد نه نه وي.

[الکاشف:۵/۷۷المرقات:۵/۱۲۵ـ ۱۲۴]

• دعا نه ضايع کيږي

ابوسعيد خدري رضى الله عنه راوي دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل کوم مسلمان چې څه دعا غواړي داسي دعا چې چې د هغه څخه د يو گناه دشي طلب نه وي او نه

د رشتي ماتولو نو الله تعالى جل جلاله هغه ته د هغه دعا په نتيجه کي د دريو ځيزونو څخه يو شي ضرور ورکوي ـ

۱ـ يا خو زر دهغه مطلوب هغه ته ورکړي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- يا دا چي د هغه د پاره هغه دعا د اخرت ذريعه جوړه کړي(چي په دنيا کي د هغه مطلوب نه حاصليدو په صورت کي د هغه په عوض کي په اخرت کي ورته اجر ورکړي)

۳- يا دا چي هغه د هغه دعا په قدر اندازه د بدئ څخه بچ کړي،صحابه رضی الله عنهم په دي اوريدو سره عرض وکړ چي يا رسول الله!صلی الله عليه وسلم اوس خو به مونږ ډيري دعاوي غواړو ځکه چي مونږ ته د دعاوو ډيري زياتي فايدي معلومي شوي،حضور صلی الله عليه وسلم ورته وفرمايل چي الله تعالی جل جلاله فضل ډير زيات دي.

احمد.[احرجه احمد:۳/۱۸]

• د نيکئی ارادي کولو سره ثواب ميلاويږي

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چي رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل الله تعالی جل جلاله نيکي او بدي وليکي(يعني فرشتو ته يي حکم ورکي چي هغه په لوح محفوظ کي د نيکيو او بديو په باره کي دا تفصيل وليکي)چي کوم سړي د يوي نيکي اراده وکړي،او په هغه

عمل ونکړي شي(يعني د ارادي باوجود د هغه د څه عذر په بنا د هغه نيکي په کولو باندي قادر نشي)نو الله تعالی جل جلاله د هغه دپاره د ځان سره په هغي ارادو پوره يوه نيکي ليکي،او کوم سړي چي د نيکي اراده وکړي،او بيا هغه نيکي وکړي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځان سره د لس چنده څخه تر اوو سوه چنده پوري بلکه د دي څخه هم زياتي نيکي ليکي(يعني د خپلو بنده ګانو څخه د چا د پاره چي غواړي د خپل فضل او کرم سره د احلاص او د شرايطو او ادبو د ا دئيګی موافق د دي څخه زيات ثواب هم ليکي)او کوم سړي چي د څه بدئ اراده وکړي او بيا د (الله تعالی جل جلاله د خوف د وجي)په هغه بدئ اخته هم نشي،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د ځاڼ سره يوه پوره نيکي ليکي، او کوم سړي څه بدي اراده وکړي،او بيا په هغي بدي کي اخته هم شو،نو الله تعالی جل جلاله د هغه د پاره يوه بدي ليکي.

بخاري مسلم.[اخرجه البخاری:۱۲۸/۸ومسلم:۱/۶۶]

• ښکلي نصيحتونه

حضرت ابوايوب انصاری رحمته الله علييه وايي،يوسړي د رسول الله صلی الله عليه وسلم په خدمت کي خاضر شو،او عرض يي وکړ يارسول الله،ماته څه نصيحت وفرمايه چي محتصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جامع وي،خضورصلی الله عايه وسلم ورته وفرمايل،هر کله چې ته لمونځ دپاره ودريږي،نو دهغه سړي پشان لمونځ کوه،چې د الله نه ماسوا د هرشي يعني مخلوق او خپل نفس رخصتونکي او پريخودنکي وي،حاصل دا چې کله لمونځ کوې نو ټولي دنيا نه خپله توجه او خپل خيال ګرځولوسره کامل اخلاص او پوره توجو سره درېږه او د خپلي خولي نه دا سي خبره مه راباسه،چې د هغه په سبب تاته صبا ته د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په خضور کې عذر کول راځي يا دا چې عذر خواهي مفهموم عموم باندي محمول دي،يعني څه داسي خبره د خولي نه مه راباسه چې چې د هغې په سبب تاته د خپلو دوستانو،ملګرو،متعلقينواو ټولو مسلمانانو مخکې پښيمانه کيدل راځي او د معذرت کولو ضرورت پيښ شي،اود هغه څيز نه د نااميده کيدو پخه اراده وکړه،کوم چې د خلکو په لاسونو کې وي يعني الله تعالی جل جلاله ستا په قسمت کې څومره ليکلي،او تا ته يي څه در کړي دي،په هغه قناعت او کفايت وکړه،او د خلکو مال او متاع سره خپل اميد مه تړه.

[اخرجه احمد:۵/۴۱۲]

توضيح: خضور پاک وفرمايل چې کله لمونځ کوي نو داسي په اخلاص سره يي کوه لکه چې دا ستا اخري لمونځ دي دويم نصيحت دا چې د ژبې نه داسي نا مناسب خبر مه اوباسه چې سبا د قيامت په ورځ د الله تعالی جل جلاله په مخکې يا سبا د خپلو دوستانو په مخکې عذرونه

پيش کې او خبره تله بيا يي کوه دريم نصيحت دا چې د خلکو د طرف نه بلکل نا اميده اوسيږه چې هغوي به تا ته روپيئی پيسي درکړي دي دپاره چې په حرص او لالچ کې پرينوځي.

[المرقات:۹/۳۳۹]

• د لااله الله عظمت شان

ابوسعيد خدري رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل خضرت موسی عليه والسلام عرض وکړ چې ای پروردګاره!ماته يو داسي شي راوښايه چې د هغه په زريعه زه تا يادوم،او ستا څخه دعا غواړم؟پروردګار ورته وفرمايل ای موسی عليه والسلام لا اله الاالله وايه،موسی عليه والسلام عرض وکړچې ای زما پروردګاره!ستا ټول بنده ګان(يعني موحدين)دا کلمه وايي،زه خو داسي شي غواړم چې زما دپاره يي محصوص کړي(چې په هغي زما هيڅوک شريک نوي)الله جل جلاله وفرمايل چې ای موسی عليه السلام!که اووه اسمانونه او زما څخه علاوه د هغه ټول اوسيدونکي(ټولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرښتي)او اووه زمکي په يوه پله کي کيخودل شي،او لااله الاالله يعني د دي ثواب په دويمه پله کې کيخودل شي نو يقينًا د دي ځيزونود تلي څخه به د لااله الاالله تله درنه وي.

شرح السنة.[اخرجه شرح السنة:۵/۵۴]

توضيح:الله تعالى د حضرت موسى عليه والسلام په زړه کي د الهام پت توګه دا واچول چي هغه دي داسي سوال وکړي چي په جواب سرت يي ټول خلک مستفيدشي نو الله تعالى په جواب کي د لااله الاالله عظمت او حقيقت واضح کړوچي د الله تعالى نه سوا ټول ځيزونه اوکيانات مکمل ډانچه که د تلي په يوه جابړې کي کيخودي شي او لااله الاالله په دويمه چابړې کي کيخودي شي نو داچابړي به دروند وي. **المرقات.**

• د زړو نيکووالا دعا

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه وايي (يوه ورځ)چي مونږ د رسول الله صلى الله عليه وسلم سره ناست وو حضورصلى الله عليه وسلم وفرمايل چې ايا په تاسو کي يو سړي په دي قادر دي چي هره ورځ زرنيکي حاصل کړي؟په مجلس کي موجوده صحابه ؤ رضى الله عنهم کي يو صحابي پوښتنه وکړه چي يا رسول الله صلى الله عليه وسلم په مونږ کي کوم سړي(روزانه په اساني سره)يو زر نيکي څنګه حاصلولي شي؟څضور صلى الله عليه وسلم وفرمايل چي هغه دي سل ځله سبحان الله وو وايي،د هغه د پاره يو زر نيکي وليکل شي په دي حساب چي په هره نيکي باندي لس نيکي ليکل کيږي يا د هغه يو زر صغيره او که الله جل جلالاله وو غواړي نو کبيره ګناه رژل کيږي.

(مسلم)

• په جنت کي وني ولګوي

جابر رضى الله عنه وايي چي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل کوم سړي چي سبحان الله العظيم وبحمده وو وايي د هغه د پاره په جنت کې د خرماوو ونه لګول کيږي.

ترمذي.[اخرجه الترمذی:۵/۵۱۱]

• بهترين ذکر او بهترين دعا

جابر رضى الله عنت راوي دي چي رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل د ټولو څخه بهتر ذکر لااله الله الله دي او د ټولو څخه بهتره دعا الحمدلله ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمذي ابن ماجه.[اخرجه الترمذی:۴۶۲/۵وابن جه:۱۲۴۹/۲]

• يوجامع حديث

ابوذر رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د هغه حديثونو په سلسله کې چې حضور صلی الله علیه وسلم دالله تبارک وتعالی څخه روايت کول اوفرمايل چې

(يو حديث قدسي داهم دي)الله تعالی جل جلاله فرمايي چې ـ اي زمابنده ګانو!ما په خپل ځان باندي ظلم حرام کړي دي(يعني زه د ظلم څخه پاک يم)او ظلم زما په حق کې داسي دي،څرنګه چې ستاسو په حق کې ځکه ما ستاسو په منځ کې ظلم هم ظلم حرام ګرځولي دي نو تاسو په خپلو کې(يعني په يوبل باندي ظلم مه کوي)ای زما بنده ګانو!تاسو ټول ګمراه يي،علاه د هغه سړي څخه چې هغه ته زه هدايت وکړم،نو تاسو ټول زما څخه هدايت وغواړي،زه به تاسو ته هدايت کوم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول اوږي يي(يعني طعام مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه،په چا چې زه وخورم،او هغه ته د رزق وسعت او فراخي ورکړم(اويي مستغني جوړ کړم)نو تاسو زما څخه طعام(رزق وروزي) غواړي،زه به يي په تاسوخورم،ای زما بنده ګانو!تاسو ټول بربنډ(يعني د ستړپوشي د پاره د جامو مختاج يي) علاوه د هغه سړي څخه چا ته يي چې ده اچولود پاره ورکړم،تاسو ټول زما څخه لباس غواړي،زه به تاسو ته لباس درکوم،ای زما بنده ګانو!تاسو اکثره شپه او ورځ خطاوي کوي او زه تاسو ته خطاوي بخښم،تاسو هيڅ کله ماته ضرر نشي رسولي،چې ماته فائده ورسوي(يعني په ګناه کولو سره بارګاه صمديت ته څه نقصان نشته او د طاعت کولو څخه څه فايده نشته،بلکه د دواړو نقصان او فائده يواځي تاسو ته رسيږي،مخي ته د دي تفصيل فرمايي چې)ای زما بنده ګانو که تاسو مخکي او ورستني انسان او جنات(يعني يو کيدو سره هم تاسو څخه د يو)پرهيزګار زړه په شان جوړ شي،نو دي سره زما په مملکت کې هيڅ زياتوالي

نکيږي(يعني که تاسو ټول دومره پرهيز ګار او نيک جوړ شي څومره چې يو سړي پرهيز ګار اونيک جوړيدي شي،مثلاً تاسو ټول خضرت محمد صلی الله علیه وسلم په شان پرهيز ګار جوړشي،چې د زمکي په مخ يو سړي هم دا سي باقي پاتي نشي،چې د هغه په ژونبهر د فسق او فجور او ګناه او معصيت لږ څه اثر هم وي،نو به سره زما په صلطنت کې او مملکت کې ادنی شان زياتوالي هم نه ګيري)ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکني او ورستنی انسانان او جنات(عرض ټول) يو ځاي کيدو سره يو بد کار زړه په شان جوړ شي(يعني تاسو ټول يو ځاي کيدو سره د شيطان په شان جوړشي)نو په دي زما د مملکت يو ادنی شي ته هم نقصان نشي رسيدلي،ای زما بنده ګانو!که تاسو مخکي او ورستي انسانان او جنات(عرض ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوځاي کيد سره)په يو ځاي ودريږي،او زما څخه بيا او غواړي،او زه هر يو ته د هغه د غوښتلو مطابق(په يو وخت او يو ځاي کې ورکړم، نو زما دا ورکول د هغه څيز څخه چې ما سره دي دومره کموي څومره چې يو ستن په سمندر کې لويدو سره (د هغه اوبه کموي)ای زما بنده ګانو پوهه شي زه ستاسو اعمال ياد لرم،او هغه تاسو دپاره ليکم،زه به تاسو ته د هغه پوره پوره بدله درکوم،نو کوم سړي چې خير تر لاسه کښي (يعني هغه ته دالله تعالی جل جلاله نيک توفيق حاصل شي او د خير عمل وکړي)نو هغه ته پکار دي چې هغه د الله تعالی

تعريف وکړي او کوم سړي چې د خير څخه علاوه ترلاسه کي(يعني د هغه څخه ګناه وشي) نو هغه دي خپل نفس ملامت کړي (ځکه چې د هغه څخه ګناه کيدل. دنفس تقاضی څخه وشو.

مسلم[اخرجه مسلم:۲/۴۲۹]

• لاحول ولاقوة د ۹۹بياروشفاء

ابوهريره رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل لاحوله ولاقوة الاباالله،د يو کم سل ۹۹(دنياوي او اخروي) بيماريودوايي ده چې په هغه کې ادنی بيماري(دنياوي او اخروي غم دي.

[اخرجه البيهقی]

• الله تعالی د استغفارپه وجه ډېرڅه ورکوي

ابن عباس رضی الله عنه راوي دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل څوک چې استغفارپه ځان لازم کړي،نوالله تعالی جل جلاله د هغه د پاره د هري تنګی څخه د وتلو لاراوباسي،او هغه ته د هر رنځ او غم څخه نجات ورکوي،او هغه ته د داسي ځای څخه (پاک او حلال) رزق ورکوي چې د هغه ځاي څخه يي ګمان هم نه کيږي،**احمد ابوداؤدابن ماجه[اخرجه احمد:۲۴۸/وابوداؤد:۲/۸۶]**

• د درود ويلو فضليت

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايی چې کوم کس ما باندي يوځل درود ووايي الله جل جلاله په هغه لس رحمتونه رالیږي.

[صحيح الجامع۲۰۱/۴]

(c) ketabton.com: The Digital Library

نبی علیه وسلم فرمایي زما قبر نه د میلو ځاي مه جوړوي او په ما باندي درود ووایي تاسو چې هر چیري یاستي ستاسو درود ما ته را رسیږي.

[مسلم/۴۰۸]

نبی علیه وسلم فرمایي هغه انسان بخیل دي کوم چې د هغه مخکي زما نوم یاد شي او بیا په ما باندي درود ونه وایي.

[صحیح ابوداود: ۳۸۳/۱]

- **د قرض حلاصونکي لپاره دعا**

بَارَکَ اللهُ لَکَ فِیْ أَهْلِکَ وَمَالِکَ اِنَّمَا جَزَآءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأدَاءُ.

ترجمه: برکت دي واچوي الله جل جلاله تا لپاره په اهل او مال ستا کې یقینا بدله د قرض ثنا ویل او ادا کول دي.

[صحیح ابن ماجه: ۵۵/۲]

- **د روژه ماتي په وخت کې دعا**

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوّقُ وَثَبَتَ الأَ جْرُ إِ نّ شَآ ءَ الله

ترجمه: لا ړه تنده اولانده شو رګونه او باقي پاتي شو ثواب اشاء الله.

- **د خفګان او فکرمندي په وخت کې دعا**

اَللَهُمَّ إِ نِّیْ أَعُوْذُبِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيّنِ وَغَلَبَتِةِ الرِّجَالِ

ترجمه: یا الله زه پنا نیسم تا پوري د غم او د عاجزی نه او د سستئ او بیزړه توب او بخل او نه بوج د قرض او غلبی د خلکو نه.

[صحیح بخاری: ۶۳۶۹]

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله دې مونږ او تاسو ته په دې خبرو د عمل کولو توفيق راکړي.

پدې هيله چې دغه کتاب کې وړاندې شوي موضوعات د

خپل ژوند د رنګينولو لپاره په عمل بنه اختيار کړو

او د ژوند په هر راز حالت کې ځان

دغه اسلامي اوصولو ته تابع وګرځو.

ومن الله توفيق:

له لوستلو مو مننه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library